

Tjänstemannadagen

Bilaga 1: Statens styrning gentemot kommunerna och förbättring av produktiviteten

Reformen om att minska kommunernas uppgifter och förpliktelser (2015 – 2019)

Reformens syfte var att minska på kommunernas utgifter genom att gallra i de lagstadgade uppgifterna och förpliktelserna som styr genomföringen av dem. Åtgärdsprogrammet om normavveckling i kommuner skapades hösten 2015 och godkändes i februari 2016. Åtgärderna i programmet har genomförts i olika takt. Vad gäller en del av åtgärderna är genomförandet redan verkställt eller målen för den fortsatta beredningen uppsatta. Före 2029 uppgår kostnadseffekterna av dessa åtgärder på årsnivå till uppskattningsvis dryga 200 miljoner euro antingen som besparingar eller som en minskad kostnadsökning i den offentliga ekonomin. När det gäller vissa enskilda åtgärder innehåller bedömningarna osäkerhetsmoment. Till vissa delar kan den faktiska effekten bli mindre än den beräknade, medan vissa åtgärder kan ha en större sparpotential än beräknat. Den slutliga effekten beror även på kommunernas egna åtgärder.

I resultaten av reformarbetet lyftes det fram hur viktigt det är att göra en förhandsbedömning av målen och effekterna i fråga om de reformer som gäller kommunernas uppgifter. Dessutom bör man med tanke på den offentliga ekonomin förhålla sig restriktivt till att öka kommunernas uppgifter. Att minska uppgifterna och skyldigheterna har dock visat sig vara en utmaning, och ännu svårare är det att bedöma minskningens spareffekter i euro. Kommunerna kan med stöd av sitt självstyre även bestämma att ha en bättre servicenivå än vad som förutsätts enligt lagstiftningen, och då kan man nödvändigtvis inte vänta sig några inbesparingar.

Principerna för regleringspolitiken som gäller kommunerna

Som en del av åtgärdsprogrammet utarbetades det år 2016 principer för regleringen av kommunernas lagstadgade uppgifter och förpliktelser (<https://vm.fi/sv/principer-for-regleringspolitiken>). Bakgrunden för detta utgjordes av kommunernas ökade uppgifter och förpliktelser och den ständiga ökningen av kostnaderna, vilket belastade den offentliga ekonomins bärkraft. Kommunernas verksamhet kan dessutom försvåras och kostnaderna öka på grund av splittrad lagstiftning, omfattande, detaljerade och icke-flexibla förpliktelser som gäller genomförandet av uppgifterna.

1. Förvaltningen av kommunerna ska grunda sig på kommuninvånarnas självstyrelse
2. Kommunerna ska ges nya uppgifter endast genom lag
3. Genomförandet av finansieringsprincipen ska säkerställas
4. Myndigheterna ska i princip inte ge kommunerna normerande rekommendationer eller anvisningar som är striktare än lagstiftningen
5. Införande av så kallade subjektiva rättigheter som hör till kommunens uppgifter ska kräva särskild bedömning

6. I lagstiftning som gäller kommunerna ska kommunen ses som ett enhetligt rättssubjekt, en helhet som omfattar alla tjänstesektorer och som organiseras och styrs som en helhet
7. Staten ska avhålla sig från att ge kommunerna nya och utvidgade uppgifter och förpliktelser
8. Bedömningen av kostnader och andra konsekvenser för lagstiftningen ska göras heltäckande